

دولت دستورالعملی درخصوص راهکارهای اضطراری و کوتاه‌مدت برای رفع ناترازی تولید و مصرف گاز در ماه‌های سرد سال ۱۴۰۳ تصویب و صادر کرده است. وزارت نفت با همکاری سازمان برنامه‌وبودجه، وزارت امور اقتصادی و دارایی و وزارت صمت مکلف شده در اسرع‌وقت تعرفه‌های جدید گاز بخش خانگی را با برخورداری از آثار بازدارنده مشهود برای مصارف نامتعارف و غیرضرور طراحی و جهت تصویب به هیأت وزیران ارائه کند.

تصمیمات دولت برای رفع ناترازی گاز

صداوسیما نیز موظف شد که در همکاری با وزارت نفت و وزارت نیرو، اقدامات لازم برای فرهنگ‌سازی درخصوص کاهش مصرف گاز طبیعی و برق در ماه‌های سرد سال را انجام دهد. دستگاه‌های اجرایی نیز موظف شدند که دمای آسایش و محدوده زمانی مصرف برای تجهیزات گرمایشی را در ساختمان‌ها و تأسیسات مختلف تعیین کنند. این مصوبه تأکید دارد که در شرایط اوج مصرف، ساعات کاری واحدهای تجاری بزرگ کاهش یابد و

واحدهای آموزشی و اداری مطابق با تصمیمات کارگروه تأمین

پایدار سوخت زمستانی تعطیل یا ساعات کاری آنها کاهش یابد.

براساس بند هشتم مصوبه شورای اقتصاد، وزارتخانه‌های نفت و امور خارجه زمینه ارسرگیری واردات گاز طبیعی از خارج کشور ازجمله ترکمنستان را فراهم کنند. همچنین استانداردی‌های با همکاری دادستان‌های مراکز استان، همکاری لازم را جهت مصرف‌نفت‌کوره در نیروگاه‌ها و صنایع را به عمل آورند.

ظرفیت‌سازی بدون بهره‌برداری

۶۰ درصد ظرفیت بنگاه‌های تولیدی و صنعتی کشور بلااستفاده مانده و تولیدکنندگان قوانین دست‌وپاگیر و مدیران ناکارآمد را عامل آن می‌دانند

برای اقتصاد ایران دورانی با عدم اطمینان و غیر قابل پیش‌بینی باشد و انتظار می‌رود سیاست‌های دولت در سال آینده، بیش از گذشته در حمایت از بخش مولد اقتصاد تنظیم شود.
انتظار می‌رفت در سند مالی دولت، به بخش خصوصی و مولد اقتصاد توجه بیشتری صورت گیرد. وی با اشاره به محیط کسب‌وکار ادامه داد: براساس گزارش پایش فصل بهار، وضعیت محیط کسب‌وکار کشور مشابه با وضعیت فصل زمستان سال گذشته است و همچنان در عدد ۶/۴ درجا زده‌ایم و اوضاع بهبود نیافته است. میانگین ظرفیت فعالیت واقعی بنگاه‌های اقتصادی شرکت‌کننده در این فصل، معادل ۴۱ درصد بوده که نسبت به فصل زمستان کاهش داشته است. رئیس پارلمان بخش خصوصی گفت: این بلااستفاده بودن حدود ۶۰ درصد ظرفیت بنگاه‌های اقتصادی یک فاجعه است، آن‌هم در شرایطی که در برنامه هفتم وعده رشد ۸ درصدی داده شده است. حسن‌زاده تصریح کرد: شاخص کل اقتصاد در همراه برای ششمین ماه متوالی همچنان کاهشی است و متأسفانه شاهد تداوم رکود در بخش تولید هستیم، اما با خوشبختی شاخص صنعت که به دلیل قطع برق در چندماهه اخیر با مشکلات عدیده روبه‌رو بوده، در ماه مهر با بهبود همراه شده است. به عبارتی در بین فعالان اقتصاد فضای امیدو خوش‌بینی به بهبود اوضاع کاهش یافته‌است. وی گفت: جای تأسف است که شاهد زیان انباشته نهادهای دولتی و خصوصی هستیم که سال‌ها با بودجه دولتی و پول ملت ارتزاق کرده و حجم زیادی زیان انباشته برای کشور ایجاد کرده‌اند. این خسارت از بودجه کشور تأمین می‌شود. متأسفانه شرکت‌هایی در راستای مولدسازی واگذار می‌شوند که قبلاً آنها قربانی کرده‌است.

استفاده از ۴۰ درصد ظرفیت بنگاه‌ها

رئیس اتاق بازرگانی ایران با اشاره به لایحه بودجه ۱۴۰۴، اظهار کرد: بررسی تبصره‌های لایحه بودجه، حاکی از در نظر گرفته نشدن سیاست حمایتی یا تشویقی ویژه برای ارتقای ظرفیت‌های تولید صنعتی کشور است و تبصره‌های بودجه از دو ناحیه مالیات و انتشار گسترده اوراق، بر بخش مولد اقتصاد کشور فشار وارد خواهد کرد. صمد حسن‌زاده روز گذشته در هجدهمین نشست هیأت نمایندگان اتاق ایران، بیان کرد: سال آینده با روی کار آمدن رئیس‌جمهور جدید آمریکا، می‌تواند

عضو کمیسیون صنایع و معادن مجلس شورای اسلامی با اشاره به این‌که بیش از ۶۰ درصد ظرفیت واحدهای تولیدی و صنعتی کشور بلااستفاده و خالی است، گفت: یکی از علت‌های این موضوع به بحث تأمین انرژی مربوط می‌شود. البته طبق قانون رفع موانع تولید، وزارتخانه‌های ذی ربط می‌بایست انرژی واحدهای تولیدی را تأمین کنند و اگر انرژی بخش تولید تأمین نشود، این وزارتخانه‌ها باید به این واحدها جریمه پرداخت کنند، اما در این زمینه کوتاهی انجام می‌شود.

گزارش

کمبود سوخت، نیروگاه‌ها را خاموش کرد

خاموشی‌های پی‌درپی از یک‌سو و کاهش دما از سوی دیگر موجب نگرانی برای مردم شده که مبادا ساعت خاموشی‌ها افزایش پیدا کند، اگرچه وزارت نفت زیر بار کاهش سوخت تحویلی به نیروگاه‌ها نمی‌رود اما ابتدای پاییز سال جاری بود که ساناز جعفرزاده، مدیرکل دفتر برنامه‌ریزی و بهره‌برداری تولید شرکت برق حرارتی اعلام کرد که چنانچه سوخت زمستانی نیروگاه‌ها به‌طور کامل تأمین نشود، زمستانی سخت در پیش خواهد بود. اما این صحبت‌ها کنار گذاشته شد و به بهانه مازوت‌سوزی و جایگزین شدن قطعی‌های منظم از جانب دولت مطرح شد اما آن‌طور که پیداست خاموشی‌های پی‌درپی ربطی به مازوت‌سوزی ندارد و آنچه مسلم است سوخت تحویلی به نیروگاه‌ها کفاف تولید برق را نمی‌دهد.

باید درنظر داشت که نیروگاه‌های حرارتی بیش از ۸۶ درصد تولید برق کشور را برعهده دارند و در تابستان ۹۰ هزار مگاوات برق تولید کردند و اکنون گفته می‌شود که همان نیروگاه‌ها امکان تولید ۴۵ هزار مگاوات برق را ندارند چرا که سوخت لازم به این نیروگاه‌ها نرسیده و امکان تولید برق باید در کشور وجود ندارد. همین موضوع سبب شد که رئیس‌جمهور هم به موضوع ورود پیدا کند و بگوید در حال تأمین سوخت نیروگاه‌ها هستیم. کارشناسان می‌گویند سوخت مایع نیروگاه‌ها نسبت به مدت مشابه سال گذشته ۴۵ درصد کم شده و نصف پارسال است. از طرفی رو به زمستان هستیم

کاهش ۶ درصدی سوخت تحویلی به نیروگاه‌ها

اما موضوع به همین جا ختم نمی‌شود چرا که آمار

علیرضا سلیمی در گفت‌وگو با خبرنگار جام جم اظهار داشت: موضوع دوم تأمین مواد اولیه است که به‌دلیل برخی قوانین دست‌وپاگیر و عدم سهولت در واردات، واحدهای تولیدی با مشکلاتی مواجه شده‌اند و این صاله نمی‌تواند نیازهای آنها را برطرف کند. وی با اشاره به یکی از مشکلات واحدهای تولیدی، موضوع تأمین سرمایه در گردش را مطرح کرد و افزود: بانک‌ها به‌موقع سرمایه‌ونقدینگی مورد نیاز بخش تولید را تأمین نکرده‌اند و همین موضوع مشکلاتی را برای کارخانه‌ها به وجود آورده است. عضو کمیسیون صنایع و معادن مجلس گفت: برخی قوانین به همراه مواردی که اشاره شد، موجب شده بیش از ۶۰ درصد ظرفیت واحدهای تولیدی کشور، آن‌هم در سال جهش تولید، خالی بماند و این موضوع پذیرفتنی نیست. دولت باید برای رفع این مشکلات، به‌ویژه تأمین انرژی، سرمایه در گردش و مواد اولیه بخش تولید، اقدام‌های موثری انجام دهد.

سلیمی یکی از مشکلات برخی واحدهای تولیدی را عدم بازرگشت ارز حاصل از صادرات عنوان کرد و افزود: وقتی یک تولیدکننده کالایی را صادر می‌کند، بازرگشت پول آن با اما و اگرایی مواجه است که این مساله به بخش تولید و واحدهایی که می‌توانند صادرات داشته باشند، آسیب زده و آنها را با چالش‌های جدی مواجه کرده‌است.

وی در ادامه، عدم اطلاع‌رسانی به‌موقع برخی از استانداردها به تولیدکنندگان را عاملی برای بروز مشکلات در روند تولید دانست و اظهار کرد: مواردی وجود داشته که وزارت بهداشت یا دیگر دستگاه‌ها، به‌ویژه در حوزه محصولات کشاورزی، استانداردهای لازم را به‌موقع اعلام نکرده‌اند و این موضوع به بروز مشکلات برای بنگاه‌های تولیدی منجر شده است. این نماینده مجلس تأکید کرد: دولت باید موانع تولید را برطرف کرده و مشکلات تولیدکنندگان را حل کند و درعین حال، مانع فعالیت بخش خصوصی نشود؛ زیرا تولیدکننده خودش می‌تواند مسیر صحیح را پیدا کند. دولت باید از تصدی‌گری فاصله بگیرد و تنها به سیاست‌گذاری بپردازد،

درحالی که درحال حاضر، بیش از حد در این حوزه دخالت می‌کند و این امر مانع جهش تولید در کشور شده‌است.

سرمای زودرس، نیروگاه‌ها را زمینگیر کرد

از میان ۱۴۶ نیروگاه حرارتی تنها ۱۴ نیروگاه از مازوت استفاده می‌کنند و بیش از ۱۳۰ نیروگاه به گازوئیل به عنوان سوخت جایگزین و دوم در شرایط عدم تخصیص گاز یا کسری گاز، برای تولید برق زمستانه وابسته‌اند. دلیل اصلی خاموشی‌های پاییزه امسال هم کسری قابل توجه ذخایر گازوئیل و حتی کاهش زود هنگام گاز تحویلی به نیروگاه‌هاست و نه مازوت‌سوزی. مسأله‌ای که حتی مقامات مسئول در این باره لب به سخن گشوده‌اند. البته کاهش تخصیص گاز طبیعی به نیروگاه‌ها امری غیر قابل انکار است. از نیمه نخست سال ۱۳۹۲ بالغ بر ۹۴ درصد سوخت نیروگاه‌ها با گاز طبیعی تأمین شد اما در نیمه نخست سال جاری این سهم به ۸۶ درصد رسید. حتی ناصر اسکندری در گفت‌وگویی با اشاره به این‌که از ابتدای سال تاکنون برق تولیدی نیروگاه‌های حرارتی نسبت به مدت مشابه سال گذشته ۲ درصد

افزایش یافته است، افزود: این میزان افزایش تولید درحالی است که سوخت معادل مصرفی از سوی

نیروگاه‌ها برای تحقق این رقم تنها یک درصد بیشتر از سال گذشته بوده است. سرپرست معاونت راهبری تولید شرکت برق حرارتی با بیان این‌که سوخت اصلی تمامی نیروگاه‌های حرارتی کشور بر مبنای گاز طبیعی طراحی شده، ادامه داد: نیروگاه‌های کشور امسال به‌صورت جمعیتی نسبت به سال گذشته ۴/۸ میلیارد مترمکعب گاز کمتری دریافت کرده‌اند و طبیعتاً این کمبود باید از طریق سوخت مایع (نفت‌گاز و نفت‌کوره) جبران شود. اسکندری با تأکید بر این‌که ذخیره سوخت مایع نیروگاه‌های حرارتی در شرایط خوبی قرار ندارد، گفت: سال گذشته در این بازه زمانی موجودی مخازن سوخت مایع نیروگاه‌ها حدود ۳/۲ میلیارد لیتر بود اما این رقم در سال جاری با کاهش دو میلیارد لیتری به حدود ۷/۲ میلیارد لیتر رسیده است.

جام جم

اقتصاد

ECONOMY

دوشنبه ۲۸ آبان ۱۴۰۳ ۶۹۱۰ شماره

نبض اقتصاد

کاهش ۳ درصدی ورودی آب به سد های کشور

سد ها به عنوان یکی از تامین‌کننده‌های منابع آب سطحی نقش مهمی در پایداری تأمین آب کشور برعهده دارند. نقش میزان آب در سد ها ذخیره‌سازی شود، برداشت آب از سفره‌های زیرزمینی کاهش خواهد یافت. براساس تازه‌ترین آمار منتشره دفتر اطلاعات و داده‌های آب کشور، از ابتدای سال آبی جاری تا ۲۶ آبان ۱۴۰۳ میلیارد و ۶۰ میلیون مترمکعب آب در سد ها ذخیره شده است. این میزان در هم‌سنجی با مدت مشابه سال گذشته که ۲۰ میلیارد و ۷۰ میلیون مترمکعب حجم آب موجود در سد ها بوده، رشد ۱۲ درصد را نشان می‌دهد. با وجود رشد ۱۳ درصدی حجم آب موجود در سد ها اما میزان آب ورودی به آنها از ابتدای سال آبی جاری (ابتدای مهرماه) با کاهش ۳ درصدی نسبت به مدت مشابه سال گذشته همراه شده است.

بر این اساس و از ابتدای سال آبی جاری تا ۲۶ آبان، دو میلیارد و ۴۰۰ میلیون مترمکعب آب وارد سد های کشور شده که نسبت به مدت مشابه سال گذشته با ورودی دو میلیارد و ۴۸۰ میلیون مترمکعبی ۳ درصد کاهش یافته‌است. از ابتدای سال آبی جاری میزان خروجی آب از سد های کشور چهار میلیارد و ۳۰۰ میلیون مترمکعب بوده است و این درحالی است که سال گذشته در همین بازه زمانی میزان خروجی آب از سد ها چهار میلیارد و ۵۷۰ میلیون مترمکعب بوده است. امسال میزان برداشت از سد ها ۶ درصد کاهش یافته تا بتوان مدیریت لازم را اعمال کرد. در این مدت شش سد کشور هم با کاهش از ۲۵ تا ۷۵ درصدی حجم آب روبه‌رو شده‌اند.

سازماندهی تجارت مرزی

رئیس سازمان توسعه تجارت گفت: آیین‌نامه جدید برای سازماندهی تجارت مرزی شامل کولبری و ته‌لنجی تدوین و در هیأت دولت تصویب شده است.

محمدعلی دهقانی‌دهنوی گفت: این آیین‌نامه توسط سازمان توسعه تجارت با همکاری ستاد مبارزه با قاچاق کالا و ارز و سایر دستگاه‌های همکار تهیه شد؛ در کمیسیون اقتصادی دولت در کمیسیون‌های فرعی و اصلی مطرح و تصویب شد و سرانجام به هیأت دولت رسید و آنجا هم مورد تصویب قرار گرفته است؛ البته دو تا سه ابهام کوچک وجود دارد که پس از رفع این ابهامات، دستورالعمل این آیین‌نامه جدید ابلاغ خواهد شد.

وی تصریح کرد: در ابتدای کار، عوارض یا هیچ محدودیت جدیدی برای فرآیندها و رویه‌های کولبری و ته‌لنجی اعمال نمی‌شود تا یک بار همه این فرآیندی‌ها در قالب رسمی قرار گیرند اما به موازات توسعه اقتصاد مرز نشینان و تلاش برای ایجاد سرمایه‌گذاری و افزایش اشتغال در مرز، محدودیت‌های تدریجی روی این رویه‌ها اعمال می‌شود تا در نهایت به یک جایی برسد که با تجارت رسمی کشور تفاوتی نداشته باشد. این آیین‌نامه به توسعه تجارت آزاد کشور هم کمک خواهد کرد.

دهقانی‌دهنوی اضافه کرد: کمیته‌ای متشکل از دستگاه‌های مختلف در قالب این آیین‌نامه تدارک دیده شده که به‌صورت مرتب به سیاست‌گذاری سازماندهی تجارت مرزی می‌پردازد. وی افزود: ضمن این‌که در این آیین‌نامه الزام تحمیل تدریجی محدودیت‌ها و عوارض حق ورودی دیده شده؛ در عین حال کمیته مرزبوی می‌تواند از لحاظ این‌که مبادی ورودی کجا باشد، سهمیه هر شهرستان یا هر نقطه مرزی چقدر باشد، چه نوعی از ته‌لنج‌ها می‌توانند وارد رویه ته‌لنجی شوند و مواردی نظیر آن، سیاست‌گذاری کند.

صعود شاخص بورس

در جریان دادوستدهای دیروز بازار سرمایه، با ثبت معامله بیش از ۲۲ میلیارد و ۹۰۰ میلیون سهم و حق تقدم به ارزشی بالغ بر ۱۴۰۰ میلیارد تومان در بیش از ۴۶ هزار نوبت، دقایقی پیش شاخص بورس رشد ۲۰ هزار واحدی را به ثبت رساند و به ارتفاع دو میلیون و ۲۰۰ هزار واحد صعود کرد. بیشترین اثر مثبت بر دماسنج بازار سهام به نام نمادهای معاملاتی فولاد، فارس، شستا و فملی شده است. براساس این گزارش، در بازارهای فرابورس ایران هم با معامله یک میلیارد و ۵۱ میلیون ورقه به ارزش ۸۰۹ میلیارد تومان در ۲۸ هزار نوبت، تاکنون شاخص فرابورس (ایفکس) ۴۶ واحد رشد کرده و در ارتفاع ۲۱ هزار و ۸۲۸ واحد قرار گرفته است. در این بازار هم دیروز بیشترین اثر مثبت بر شاخص فرابورس به نام نمادهای خاور، وهور و سمگا شده است.